

Projekt

z dnia 24 lutego 2025 r.
Zatwierdzony przez radcę prawnego Daniełę
Tomczak

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA PODKOWA LEŚNA**

z dnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia „Gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób
doznających przemocy domowej w Podkowie Leśnej na lata 2025 – 2030”**

Na podstawie art. 18 ust. 1 i 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907, 1940) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2024 r. poz. 1673) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Podkowie Leśnej na lata 2025 – 2030” w brzmieniu załącznika do uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała NR 244/XXVIII/2021 Rady Miasta Podkowa Leśna z dnia 29 czerwca 2021 r. w sprawie uchwalenia gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Podkowie Leśnej na lata 2021 – 2025.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miasta Podkowa Leśna
z dnia 2025 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W PODKOWIE LEŚNEJ
NA LATA 2025 – 2030**

Spis treści

I Wstęp	3
II Diagnoza zjawiska przemocy w perspektywie danych instytucji	6
III Cele Programu i harmonogram działań	11
IV Założenia programu	14
V Realizatorzy i adresaci programu	14
VI Analiza SWOT	16
VII Przewidywane efekty programu	17
VIII Źródła finansowania	17
IX Monitoring i ewaluacja programu	17

I Wstęp

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Do zadań własnych gminy należy m. in. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej, zmierzającego do zmniejszenia skali zjawiska przemocy oraz pogłębiania społecznej świadomości, zapewnienia skutecznej pomocy osobom doznającym przemocy, spowodowania konsekwencji prawnych i moralnych wobec osób stosujących przemoc, a także aktywizowania świadków i społeczności tworzy się gminny program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2025–2030.

Obecnie obowiązuje wiele istotnych zmian dla funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy.

Najistotniejsze zmiany przepisów prawa dotyczące przeciwdziałania przemocy głównie dotyczą:

- diagnozowania przemocy w oparciu o jej nowe nazewnictwo oraz definicję - „przemoc domowa zamiast przemoc w rodzinie”. Zmiana ta zapewnia właściwe spojrzenie na jednostkę doświadczającą przemocy, a nie rodzinę jako taką, w której przemoc występuje,
- poszerzono definicję osoby doznającej przemocy domowej, osoby stosującej przemoc domową oraz świadka przemocy domowej. Przemoc domowa nie dotyczy już tylko osób wspólnie mieszkających oraz gospodarujących,
- obowiązkowy udział osób stosujących przemoc domową w programach korekcyjno – edukacyjnych lub psychologiczno – terapeutycznych,
- nowe zasady funkcjonowania Zespołów Interdyscyplinarnych,
- nowe zasady realizacji procedury Niebieskie Karty w oparciu o zmiany w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta".

Przemoc domowa rodzi szkodliwe konsekwencje, jest źródłem lęku, bólu i poczucia bezsilności. Żaden człowiek nie powinien być narażony na przemoc domową, która ma swój szczególny wymiar, ponieważ to środowisko domowe powinno swym członkom, gwarantować bezpieczny i harmonijny rozwój kształtujący osobowość człowieka, system norm i wartości. Nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem państwa jest zatem ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony najbliższych. Zjawisko przemocy dotykające społeczność lokalną jest ściśle powiązane z innymi obszarami problemów społecznych, dlatego ich rozwiązywanie powinno być wspólnym interesem uzupełniających się działań specjalistów, instytucji i organizacji.

Zintegrowanie zasobów jednostek i organizacji do realizacji zadań daje szansę stworzenia jednolitej strategii wsparcia oraz podniesienia skuteczności udzielanej pomocy.

Podstawową cechą działań podejmowanych w obszarze przemocy domowej powinno być szybkie reagowanie mające na celu przerwanie przemocy oraz szybka i skuteczna pomoc osobom doznającym przemocy. Powodzenie podejmowanych działań w dużej mierze zależy od współdziałania lokalnej społeczności oraz instytucji i organizacji zajmujących się zjawiskiem przemocy. Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w Podkowie Leśnej na lata 2025 – 2030 przedstawia strategię działania obejmującą pomoc osobom doznającym przemocy, w celu zminimalizowania zjawiska przemocy domowej, a także jego skutków w wymiarze indywidualnym oraz społecznym. Wpisuje się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Podkowie Leśnej. Stanowi rozwinięcie i kontynuację Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Podkowie Leśnej na lata 2020 – 2025.

Gminny Program wpisuje się w regionalne i krajowe dokumenty strategiczne realizując ich cele. Działania programowe są również tożsame z Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej Województwa Mazowieckiego na lata 2021 – 2025. Program ten także zakłada w swoich celach m.in. promowanie i kształtowanie postaw alternatywnych wobec przemocy domowej poprzez wspieranie i realizację programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz zwiększenie dostępności pomocy dla osób dotkniętych przemocą domową poprzez konsultacje ze specjalistami.

Kolejnym dokumentem strategicznym jest Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030, którego celami szczegółowymi jest między innymi zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą. Cele te mają być realizowane poprzez działania kierunkowe mające na celu m.in. podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społeczeństwa w zakresie przyczyn i skutków przemocy, poprzez promowanie działań służących przeciwdziałaniu przemocy, udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą domową w formie poradnictwa specjalistycznego.

W Programie dokonano diagnozy zjawiska na terenie Miasta Podkowa Leśna, w odpowiedzi sprecyzowano założenia, cele i zamieszczono harmonogram. Wskazano kierunki działań, realizatorów oraz możliwe źródła finansowania. W Programie opisano też przewidywane procedury monitorowania i ewaluacji programu oraz zasady sprawozdawczości. Program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej dla Miasta Podkowa Leśna ma charakter długofalowy. Działania Programu obejmują lata 2025 – 2030. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać modyfikacjom i udoskonaleniom.

Do dokumentów regulujących działania dotyczące przemocy domowej oraz zapewniające podstawowe prawa należą:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1673),
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151),
- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49),
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1061 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870),
- Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej Województwa Mazowieckiego na lata 2021 – 2025 (aktualizacja 2024)
- Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 z 9 listopada 2023 roku (Monitor Polski z 15 listopada 2023 roku, poz. 1232)

II Diagnoza zjawiska przemocy w perspektywie danych instytucji

Przemoc domowa jest trudna do zdiagnozowania. To problem przez wiele lat ukrywany. Jednak szkodliwość jest tak determinująca dla jednostki, czy też całej rodziny, że wymaga podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego programu zapobiegawczego.

Z badań prowadzonych co dwa lata przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej przytoczonych w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 wynika, że:

- Zwiększa się świadomość Polaków na temat zjawiska przemocy domowej, jak i na temat mechanizmów doznawania przemocy 85% - 90% Polaków identyfikuje różne sytuacje, które świadczą o występowaniu przemocy jako nieakceptowalne, co może świadczyć o coraz większej świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej. Nadal jednak około 10% dorosłych osób uznaje różnego rodzaju zachowania przemocowe za normalne.
- Ze stwierdzeniem "rodzice mają prawo bić swoje dzieci" zgadza się 13% mężczyzn i 5% kobiet. Ogólną regułą jest to, że mężczyźni w większym zakresie akceptują dopuszczalność analizowanych w badaniu przejawów przemocy.
- Najbardziej kontrowersyjna opinia na temat przemocy domowej to stwierdzenie "ofiary przemocy domowej akceptują swoją sytuację". W tym przypadku Polacy są podzieleni niemal po równo - około 40% zgadza się z tym poglądem i tyle samo się nie zgadza, pozostałe osoby nie mają wyrobionego zdania.
- Ludzie, którzy realnie obserwują przemoc w swoim otoczeniu, boją się reagować lub też nie wiedzą, co powinni zrobić. Z tego względu działania edukacyjne i kampanie społeczne powinny koncentrować się również na świadkach przemocy i na tym, jak należy reagować w sytuacji bycia świadkiem przemocy.
- Najbardziej rozpowszechnioną formą przemocy domowej wobec dzieci była przemoc psychiczna. W drugiej kolejności najczęściej występujące jest zaniedbanie oraz przemoc fizyczna. Prawie co piąte dziecko w Polsce doznawało przemocy fizycznej (19%) i psychicznej (18%), 9% doznało przemocy ekonomicznej, a 8% seksualnej.
- Co piąty Polak przyznał, że były sytuacje, kiedy obrażał, zwymyślał dziecko oraz uderzył je dłońmi po ciele, a 15% przyznaje, że zdarzyło mu się zastraszać dziecko. 38% dzieci poniżej 18 lat dostało od rodzica/opiekuna klapsa. 16% dzieci poniżej 18 roku życia było obrażane i wyzywane, 12% zostało kiedykolwiek uderzone dłońmi po ciele, a 8% doznaje/doznawało zastraszania.
- Zdaniem prawie co trzeciego Polaka (34%) problem przemocy domowej wobec dzieci w trakcie pandemii nasilił się. Osoby, które miały kontakt z instytucjami lub korzystały z ich pomocy

w czasie pandemii, generalnie oceniają, że spadła ich dostępność, natomiast nie wpłynęło to znacząco na pogorszenie się skuteczności otrzymanej pomocy.

- Co trzeci Polak (32%) przyznaje, że w dzieciństwie doświadczał przemocy fizycznej, a 28% badanych przyznało, że doznawało przemocy psychicznej. Przemocy najczęściej dopuszczali się członkowie najbliższej rodziny: ojciec, matka, rodzeństwo. Zdecydowana większość Polaków (81%) była również świadoma, że dziecko doznaje przemocy również wtedy, gdy widzi przemoc między swoimi rodzicami.
- Polacy byli prawie jednomyślni w przekonaniu, że każdy, kto dostrzeża przemoc wobec dziecka, powinien zareagować.
- Wśród osób z niepełnosprawnością najczęściej była wskazywana przemoc psychiczna (jej doznawanie zadeklarowało 78,1% osób z niepełnosprawnością biorących udział w badaniu) oraz fizyczna (57,8%). W przypadku osób starszych – przemoc psychiczna (87,3%), fizyczna (43,1%) i ekonomiczna (43,1%). Podobnie w przypadku osób starszych i osób niepełnosprawnych – przemoc psychiczna (70,2%) oraz fizyczna (45,2%) i ekonomiczna (41,1%).
- Osobą stosującą przemoc domową wobec osób starszych i z niepełnosprawnościami byli najczęściej mężczyźni z najbliższego środowiska domowego: mężowie, partnerzy, ojcowie, a rzadziej dorośli synowie.
- Najczęściej wskazywane przejawy przemocy wobec osób starszych i z niepełnosprawnościami to znieważanie, wyzywiska, ośmieszanie, lekceważenie, zastraszanie, szantażowanie, zabieranie/używanie własności osoby starszej bez jej zgody, popychanie, szturchanie, zabieranie pieniędzy.

W celu dokonania diagnozy zjawiska przemocy domowej w Podkowie Leśnej oparto się na następujących danych:

- sprawozdaniu z realizacji zadań własnych gminy oraz innych działań podejmowanych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej będące w posiadaniu ośrodka pomocy społecznej, raportów dostępnych w instytucjach zajmujących się zjawiskiem przemocy: tj. posterunek policji, placówki oświatowe, GKRPA, służba zdrowia, zespół interdyscyplinarny,
- w oparciu o wyniki badań zjawiska przemocy z poziomu krajowego oraz lokalnego, dostępne dane statystyczne z zakresu procedury Niebieskie Karty, monitoring realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021 – 2025 oraz analizę SWOT przeprowadzoną przez przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Głównym celem działalności Zespołu Interdyscyplinarnego jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych przemocą. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołany został po raz pierwszy Zarządzeniem Nr 12/2011 Burmistrza Miasta Podkowa Leśna z dnia 30 marca 2011 roku. Należy zaznaczyć, że zespoły interdyscyplinarne to przede wszystkim metoda pracy, która opiera się na systemowej współpracy lokalnych instytucji, podmiotów i służb oraz na wielopłaszczyznowym podejściu do problemu przemocy domowej. Do zadań na poziomie wykonawczym, dotyczących konkretnej rodziny, zespół powołuje grupę diagnostyczno – pomocową, która pełni funkcję wspierającą. Realizuje ona działania pomocowe wobec indywidualnych przypadków wystąpienia przemocy domowej.

Obecnie na terenie Podkowy Leśnej działania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej koordynuje Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej powołany przez Burmistrza Miasta Podkowa Leśna na podstawie zarządzenia nr 88/2023 z dnia 18 września 2023 roku.

Rada Miasta w Uchwale NR 405/LIV/2023 z dnia 10 sierpnia 2023 roku określiła tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej jest integrowanie i koordynowanie działań instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Do zadań zespołu należy m.in.:

- diagnozowanie problemu przemocy domowej;
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową.
- Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno – pomocowych wykonują swoje zadania w ramach obowiązków służbowych i zawodowych.

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Podkowa Leśna została przeprowadzona w oparciu o posiadane dane i statystyki.

Tabela 1. Liczba przyjętych „Niebieskich Kart” przez Zespół Interdyscyplinarny w latach 2022 – 2024

Liczba przyjętych „Niebieskich Kart”	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Liczba przyjętych NK	5	2	5

Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Podkowie Leśnej za 2022, 2023, 2024 roku

Tabela 2. Instytucje wszczynające procedurę „Niebieskie Karty”

Instytucje	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Ośrodek Pomocy Społecznej w Podkowie Leśnej	2	1	3
Policja w tym Posterunek Policji w Podkowie Leśnej	2	1	1
Oświata	1	0	1
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
Służba Zdrowia	0	0	0

Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Podkowie Leśnej za 2022, 2023, 2024 roku

Tabela 3. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” na skutek ustania przemocy domowej, uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej oraz braku zasadności podejmowania działań w latach 2022 – 2024.

Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Liczba zakończonych procedur NK	4	2	4

Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Podkowie Leśnej za 2022, 2023, 2024 r.

Tabela 4. Liczba korzystających z pomocy i wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej z tytułu przemocy domowej w latach 2022 – 2024

Udzielona pomoc i wsparcie z tytułu przemocy domowej przez Ośrodek Pomocy Społecznej	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Liczba rodzin	3	2	4
Liczba osób w rodzinach	8	4	11

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej dla Miasta Podkowa Leśna za 2022, 2023, 2024 roku

Tabela 5. Liczba wszczętych spraw o czyn z art. 207 kk¹ w latach 2022 – 2024

Sprawy o czyn z art. 207 kk	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Liczba wszczętych spraw o czyn z art. 207 kk	2	2	4

Źródło: Dane z Posterunku Policji w Podkowie Leśnej.

Tabela 6 Przemoc domowa na terenie Podkowy Leśnej w 2024 roku (stan na 31.12.2024 roku)

Rok	Ilość interwencji dot. przemocy domowej i założenia „Niebieskiej Karty”
2024	3

Źródło: Dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Podkowie Leśnej.

Tabela 7. Szczegółowe dane dotyczące zjawiska przemocy domowej na terenie Podkowy Leśnej (stan na 31.12.2024 roku)

Dane dotyczące przemocy domowej na terenie Podkowy Leśnej	Liczba
Liczba ogólna przeprowadzonych interwencji domowych w tym dotyczących przemocy domowej	5
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej w tym:	9
- kobiety	2
- mężczyźni	0
- małoletni do ukończenia 13 lat	4
- dzieci od 13 do 18 lat	3
Liczba sprawców przemocy domowej w tym:	5
- kobiety	2
- mężczyźni	3
- nieletni	1
Liczba zgłoszonych sprawców będących pod wpływem alkoholu w tym:	0
- kobiety	0
- mężczyźni	0

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Podkowie Leśnej (dane za 2024 rok)

¹ Art. 207 Kodeksu karnego „§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

III Cele programu i harmonogram działań

Cel główny: Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy, zapewnienie pomocy osobom dotkniętym przemocą oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Podkowie Leśnej.

Cel główny programu będzie realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

Cele szczegółowe programu:

Cel 1: zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy kierowanej do osób zagrożonych przemocą oraz stosujących przemoc

Cel 2: rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy;

Cel 3: rozwijanie kompetencji służb i osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej;

Działania, sposoby realizacji, wskaźniki i harmonogram programu

CEL 1 zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy kierowanej do osób zagrożonych przemocą oraz stosujących przemoc				
Lp.	Działanie	Sposób realizacji	Wskaźniki	Harmonogram realizacji/realizator
1.1	Wzmacnianie współpracy i koordynacji działań lokalnych podmiotów	Systematyczne spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego	liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	2025 – 2030 ZI
		Systematyczna praca grup diagnostyczno – pomocowych	liczba spotkań grup diagnostyczno – pomocowych	2025 – 2030 ZI
		Zamieszczanie informacji na stronie internetowej temat lokalnych podmiotów i osób udzielających wsparcia	liczba zamieszczonych informacji	2025 – 2030 ZI, OPS, Policja, Służba Zdrowia, Szkoła, GKRPA Przedszkole
1.2	Udzielanie i zapewnienie dostępu do systemu pomocy i wsparcia	Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz wsparcia psychologicznego dla osób doświadczających i zagrożonych występowaniem przemocy domowej	liczba osób korzystających z poradnictwa i ilość godzin	2025 – 2025 OPS
		Świadczenie pracy socjalnej osobom doznającym przemocy oraz osobom i rodzinom zagrożonym.	liczba osób objętych pracą socjalną	2025 – 2030 OPS
		Włączenie tematyki dotyczącej przemocy w zajęcia opiekuńczo - wychowawcze	liczba osób objętych zajęciami	2025 – 2030 Szkoła, Przedszkole 2025 – 2030

		Prowadzenie i realizacja planu pomocy rodzinie doświadczonej przemocą w oparciu o grupy diagnostyczno – pomocowe	liczba rodzin objętych indywidualnym planem pomocy w grupach diagnostyczno – pomocowych	ZI
1.3	Interweniowanie oraz reagowanie na stosowanie przemocy domowej	Stosowanie procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty Informowanie o konsekwencjach stosowania przemocy, o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych i psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową Motywowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych i psychologiczno – terapeutycznych	liczba sporządzonych formularzy „NK - A” przez poszczególne podmioty liczba osób stosujących przemoc domową, z którymi przeprowadzono rozmowy liczba osób, które podejmą udział w programach	2025 – 2030 ZI 2025 – 2030 ZI 2025 – 2030 ZI

Cel 2 Rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy

Lp.	Działanie	Sposób realizacji	Wskaźniki	Harmonogram realizacji/realizator
2.1	Poszerzenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców na temat zjawiska przemocy, przyczyn i skutków	<p>Przygotowanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych (ulotek, broszur, plakatów)</p> <p>Zakup i dystrybucja materiałów z zakresu problematyki przemocy</p> <p>Udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach</p> <p>Edukowanie mieszkańców poprzez prowadzenie spotkań, pogadanek prelekcji</p> <p>Współpraca z Klubem Seniora w zakresie edukacji osób starszych na temat zjawiska przemocy i przysługujących im praw</p> <p>Monitorowanie zjawiska</p>	<p>liczba rozprowadzonych materiałów</p> <p>liczba zakupionych i rozprowadzonych materiałów</p> <p>nazwa i liczba kampanii</p> <p>liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych</p> <p>liczba przeprowadzonych działań skierowanych do osób starszych</p> <p>coroczne sprawozdanie ZI</p>	<p>2025 – 2030 OPS, Policja, Szkoła, GKRPA, Przedszkole, Służba zdrowia, ZI</p> <p>2025 – 2030 OPS</p> <p>2025 – 2030 OPS, Policja, Służba Zdrowia, Szkoła, Przedszkole, GKRPA, ZI</p> <p>2025 – 2030 OPS, Policja, Szkoła, ZI</p> <p>2025 – 2030 ZI, OPS, Policja, GKRPA, Przedszkole, Szkoła, Służba Zdrowia</p> <p>2025 – 2030 ZI</p>

2.2	Promowanie i realizowanie efektywnych sposobów nabywania umiejętności społecznych	Prowadzenie warsztatów skierowanych do dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie ze stresem i agresją, umiejętnością rozwiązywania konfliktów, budowania własnej wartości	liczba przeprowadzonych warsztatów i liczba uczestników	2025 – 2030 Szkoła, Przedszkole,
2.3	Promowanie i realizowanie działań wspierających rozwój prawidłowych metod wychowawczych	Prowadzenie warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców i opiekunów	liczba przeprowadzonych warsztatów i liczba uczestników	2025 – 2030 Szkoła, Przedszkole, OPS

CEL 3 Rozwijanie kompetencji służb i osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Lp.	Działanie	Sposób realizacji	Wskaźniki	Termin realizacji/realizator
3.1	Podniesienie wiedzy i umiejętności różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy i udzielających wsparcia w sytuacji przemocy	<p>Organizowanie, finansowanie i udział w szkoleniach i konferencjach dla członków zespołu interdyscyplinarnego oraz pracowników instytucji wchodzących w skład zespołu jak również innych służb, instytucji i organizacji bezpośrednio stykających się z przemocą.</p> <p>Organizowanie i finansowanie udziału w szkoleniach nauczycieli, pedagogów szkolnych i przedszkolnych, promującej rozwiązywanie konfliktów bez przemocy.</p>	<p>liczba szkoleń, wydatkowana kwota, liczba przeszkolonych osób</p> <p>liczba przeszkolonych nauczycieli, pedagogów szkolnych i przedszkolnych</p>	<p>2025 – 2030 ZI, OPS</p> <p>2025 – 2030 Szkoła, Przedszkole, ZI</p>

IV Założenia Programu

Program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Podkowie Leśnej na lata 2025 – 2030 jest dokumentem opracowanym na podstawie Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030.

Głównymi założeniami przedmiotowego programu są kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu, ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc domową, edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Podstawą działań systemowych są założenia, iż przemoc domowa jest przestępstwem, a najważniejsze jest bezpieczeństwo osoby dotkniętej przemocą i zatrzymanie przemocy. Bez realizacji wyżej wymienionych założeń pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna.

Pojedyncza instytucja nie jest w stanie skutecznie rozwiązywać problemu przemocy domowej. Nieodzowna jest interdyscyplinarność pracy w tym zakresie poprzez ścisłą współpracę, łączenie działań, przepływ informacji, określenie wspólnego celu oraz przewidywanie efektów. Interdyscyplinarność jest podstawą skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Ponadto wzrost świadomości społecznej powinien przyczynić się do zapobiegania przemocy domowej, umożliwić szybsze reagowanie, a także spowodować, że osoby stosujące przemoc będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań, co znacznie zwiększy skuteczność w jej zapobieganiu oraz łagodzeniu jej następstw.

V Realizatorzy i adresaci programu

Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Podkowie Leśnej na lata 2025 – 2030 będzie realizowany głównie przez instytucje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Realizatorami programu są:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Podkowie Leśnej,
- Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy domowej w Podkowie Leśnej,
- Posterunek Policji w Podkowie Leśnej,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Placówki oświatowe,
- Placówki ochrony zdrowia,
- Kuratorzy Sądowi,
- Organizacje pozarządowe

Program skierowany jest do:

- osób doświadczających przemocy domowej,
- osób stosujących przemoc domową,
- świadków przemocy domowej,
- społeczności lokalnej, w tym osób zagrożonych przemocą domową,
- przedstawicieli służb, instytucji i organizacji pozarządowych – podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Podkowie Leśnej działa Punkt Informacyjno – Konsultacyjny, którego zakres działań obejmuje m.in.:

- pomoc psychologiczną (edukacja na temat przemocy, zapewnienie bezpieczeństwa poprzez działania skierowane na zatrzymanie przemocy, wsparcie psychologiczne),
- poradnictwo prawne

Dodatkowo w Ośrodku Pomocy Społecznej w Podkowie Leśnej można uzyskać pomoc w formie poradnictwa socjalnego udzielanego przez pracowników socjalnych (rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy, inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej, gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu miasta, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny, motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnień, motywowanie do podjęcia leczenia specjalistycznego).

VI ANALIZA SWOT

Dopełnieniem analizy zjawiska jest przeprowadzona przez przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego analiza SWOT dotycząca funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy.

ANALIZA SWOT	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">• dobrze funkcjonujący Zespół Interdyscyplinarny• dobry kontakt bezpośredni pomiędzy członkami ZI i grup diagnostyczno – pomocowych• dobra współpraca pomiędzy instytucjami wchodzącymi w skład ZI• oferta psycholog, porady prawne, OIK, GKRPA• łatwy dostęp do informacji dotyczących przemocy• wysoki poziom profesjonalizmu• współpraca członków ZI i grup diagnostyczno - pomocowych• szybkie reagowanie ZI i GDP po wpłynięciu NK lub informacji o podejrzeniu przemocy	<ul style="list-style-type: none">• brak zaplecza lokalowego• niewystarczająca świadomość społeczna w zakresie rozpoznawania i reagowania na przemoc• niski poziom zaufania do instytucji• rozbudowana biurokracja• niejasne procedury• nieczytelne, mało zrozumiałe druki• mała liczba szkoleń na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej lub szkolenia płatne• niewystarczająca znajomość przepisów• braki kadrowe w policji
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">• zwiększenie współpracy z POZ• wdrożenie standardów ochrony małoletnich• uruchomienie szkoleń dla ZI według określonych standardów• poszerzenie oferty szkoleniowej (szkolenia dla osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy)• zwiększenie świadomości społecznej w zakresie rozpoznawania i reagowania na przemoc• zwiększenie uważności i działań na rzecz przeciwdziałania przemocy wobec osób starszych oraz wobec nieletnich	<ul style="list-style-type: none">• brak jednoznacznej interpretacji przepisów od ustawodawcy• zmienna sytuacja kadrowa w policji• częsta rotacja specjalistów• zmniejszenie liczby specjalistów zajmujących się obszarem przeciwdziałania przemocy• brak ogólnopolskich standardów pracy ZI• instrumentalne wykorzystywanie procedury• zgłoszenia nie będące przemocą (postępowania okołorozwodowe, konflikty)• bagatelizowanie problemu przemocy• brak reakcji społeczności na przemoc

VII PRZEWIDYWANE EFEKTY PROGRAMU

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom zagrożonym i doznającym przemocy domowej przez:

1. podniesienie świadomości społeczności lokalnej miasta Podkowa Leśna w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zwiększenie wiedzy na temat mechanizmów i skutków przemocy,
2. rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej
3. podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doznających przemocy domowej,
4. zintensyfikowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową,
5. podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług
6. dla osób i dotkniętych przemocą domową oraz dla osób tę przemoc stosujących.

VIII ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania Gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Podkowie Leśnej na lata 2025 – 2030 są środki własne gminy, tj. środki będące w budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej w Podkowie Leśnej na realizację zadań przeciwdziałania przemocy, a także pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Źródłem finansowania są także dotacje celowe na realizację programów z zakresu przeciwdziałania przemocy.

IX MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Realizacja zapisów programu będzie systematycznie monitorowana. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu oraz stwierdzić, czy wyznaczone działania zmierzają w słusznym kierunku i przynoszą zakładane zmiany. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań oraz rozwijanie programu w przyszłości.

Monitoring będzie odbywać się w oparciu o sprawozdawczość z realizacji programu składaną przez podmioty zaangażowane w realizację programu Przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego do dnia 31 marca przedkłada sprawozdanie z realizacji programu Burmistrzowi Miasta Podkowa Leśna. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie programu w kolejnych latach.

Sporządził: Paweł Kordys Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

W związku z obszerną nowelizacją w/w ustawy wprowadzoną ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw, konieczne jest przyjęcie przez Radę Miasta Podkowa Leśna „Gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Podkowie Leśnej na lata 2025 – 2030” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

Przedstawiony Program jest propozycją kontynuacji systemowych, kompleksowych i długofalowych działań na rzecz ograniczenia zjawiska przemocy domowej. Zakłada doskonalenie oraz wspieranie zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, opartego na współpracy działających na terenie miasta Podkowa Leśna służb, instytucji i organizacji. Realizacja zadań zawartych w Programie umożliwi systemowe podejście do problemu przemocy domowej oraz sukcesywne zwiększenie skuteczności działań kierowanych do osób, rodzin i środowisk w których ten problem występuje lub dla których stanowi zagrożenie. Projekt Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025 – 2030 został przygotowany na bazie dotychczasowych doświadczeń przy współpracy z członkami Zespołu Interdyscyplinarnego w Podkowie Leśnej i jest zgodny z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030.

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej
w Podkowie Leśnej

Edyta Żaczekiewicz